

سلسلة الذهب

فيما رواه مالك عن نافع عن ابن عمر

ZLATNI LANAC PRENOSILACA HADISA

1

HADISI PRENEŠENI
TIM SENEDOM

Dr. Fuad Sedić

سلسلة الذهب

فيما رواه مالك عن نافع عن ابن عمر

ZLATNI LANAC PRENOSILACA HADISA

1

HADISI PRENEŠENI
TIM SENEDOM

Dr. Fuad Sedić

UMJESTO PREDGOVORA

Budući da je hadis (الحديث) drugi izvor šerijata od najstarijih vremena pokušavala se ubaciti klica sumnje u njega. Apokrifnost hadisa (الوضع في الحديث) pojavila se veoma rano. To je i bio temeljni razlog što je islamski ummet iznjedrio, do tada, nepoznati metod čuvanja istine kroz sened (السند) tj. kroz lanac prenosilaca.

I upravo taj sened / lanac prenosilaca hadisa je specifikum i on distancira ummet Muhammeda, s.a.v.s., od drugih naroda. Samo u islamu ovom metodologijom se može od naših dana antentičnim putem stići do samoga Poslanika, s.a.v.s., njegove riječi i djela. Ovu mogućnost drugi narodi, uopće, nemaju. Tako, npr, ni kršćani ni židovi ne mogu donijeti antentičan lanac prenosilaca koji bi ih doveo do Musaa a.s. ili do Isaa, a.s. Radi toga i nema, niti može biti antentične riječi bilo koje religije danas u svijetu. To je privilegija isključivo ummeta Muhameda, s.a.v.s.!

Naravno, isti bi se slučaj desio i sa ovim ummetom, da Allah Plemeniti nije nadahnuo prvu

generaciju muslimana, da od prvih dana povedu brigu o ovom nezaobilaznom izvoru njihove vjere. Otuda, Muhammed b. Sirin, poznati učenjak iz druge generacije muslimana, eksplicite potertava: «Hadis je vjera, pa dobro provjerite od koga vašu vjeru uzimate!»¹

Slične predaje pored Ibn Sirina, prenose se, i od Alija b. Ebi Taliba, Ebu Hurejre, Malika b. Enesa, Ahmeda b. Hanbela i dr.²

Abdullah b. El-Mubarek kaže: «Primjer onoga koji izučava vjeru bez seneda je kao primjer onoga koji se penje na krov bez stepenica!»³

Zanimljiva je konstatacija velikog imama Šafije, koji kaže:

«Primjer onoga koji traži hadis bez seneda je kao primjer osobe koja noću sakuplja drva ne znajući da se u tom naramku nalazi zmija!»⁴

¹ Ovu predaju bilježi Muslim u «Sahihu»: El-Mukaddima, 5 – Babu be'ani enne -l- isnade mine-d-dini

² Vidi: Ibn ebi Hatim, «El-Džerhu ve-t-ta'dilu», 2/15-16; El-Hatib, « El-Kifaje fi 'ilmi-r-ivaje», str. 145-146; Ibn Hibban, « El-Medžruhini», 1/21-23 i dr.

³ El-Hatib, cit. Izvor, str.393.

⁴ Iz-Zerkani, «Šerhu-l-mevahib-l-ledunije, 5/393.

Upravo na temeljima takve svijesti izgradili su se kriteriji koji neće dopustiti infiltriranje bilo kakve nesigurnosti, sumnje ili falsifikata u hadis i hadiske znanosti.

Sva je sreća pa je islamski ummet imao u svakoj generaciji sjajne hadiske stručnjake koji su nastavili proširivati svijetle staze koje su trasirale prve generacije muslimana. Jedan od njih je, svakako, vanredni hadiski kapacitet i hafiz u hadisu Ibn Hadžer el- Askalani, čije djelo «Silsiletu-z-zeheb» (سلسلة الذهب للحافظ ابن حجر العسقلاني) tj. «Zlatni lanac prenosilaca u hadisu» upravo tretira ova knjiga doc. dr. Fuada Sedića.

Naime, prof. Sedić u ovoj knjizi čija je osnova Ibn Hadžerovo djelo, na izuzetno kvalitetan način klasificira hadise koji se prenose ovim zlatnim lancem prenosilaca. On je hadise koji nisu kod Ibn Hadžera klasificirani po tematskim cjelinama, poredao na ovaj način, što djelu daje posebnu vrijednost a čitaocima olakšava pronalaženje dotičnih hadisa.

Uvodni dio ove knjige prof. Sedića, koji tretira lanac prenosilaca hadisa, upućuje na njegovo vanredno poznavanje ove oblasti. To ne treba da

čudi kada je doc. dr. Fuad Sedić jedan od najvećih eksperata hadisa i hadiskih znanosti ne samo kod nas, nego i na čitavom Balkanu. Njegov spisateljski i prevodilački opus u ovom domenu je najbolja potvrda za to.

Ova zanimljiva kniga će umnogome koristiti čitaocima raznih profila a posebno učenicima i studentima koji se zanimaju za ovu oblast. Toplo je preporučujemo svima onima koji žele spoznati specifikume islama. A sened ili lanac prenosilaca hadisa je jedan od njih.

U Zenici, 05.05.2003.

doc.dr.Šefik Kurdić

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bismillahirrahmanirrahim

Hvala Allahu, dž.š. koji je ummet Muhammeda, s.a.v.s., obdario specifičnostima i posebnostima, čime nisu bili obdareni prijašnji narodi. Specifičnost i posebnost ummeta Muhammeda, s.a.v.s., je u tome što su mnogi sljedbenici Muhammeda, s.a.v.s., učestvovali u prenošenju izvorne Poslanikove riječi i djela. To prenošenje hadisa, od Poslanika, s.a.v.s., do autora najpoznatijih hadiskih zbirki, bilo je pomoću seneda (السند)

Neka se salavat i selam donosi na onoga čije su riječi, djela, prešutno odobravanje, izgled i moralne odlike trasirale put i dale smjernice onima koji žele da budu pripadnici njegovog ummeta i da im on, s.a.v.s. bude uzor u njihovom islamskom življenju.

Sened (السند) je lanac ljudi, koji prenose neki hadis od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. sve do autora neke od pouzdanih hadiskih zbirki. Raniji narodi nisu imali seneda, pa je radi toga došlo da iskrivljivanja i gubljenja njihovih nebeskih knjiga, kao što je izgubljen autentični govor Allahovih poslanika, a.s., koji su njima poslani.

Nema sumnje da je sened jedna od vrlo važnih, ako ne i najvažnijih grana u hadiskoj nauci, jer se na osnovu njega provjerava vjerodostojnost svakog hadisa. Upravo radi toga je veliki broj učenjaka smatrao sened sastavnim dijelom vjere i upozoravao na njegovu važnost.

Abdullah ibn Mubarek – rahimehullah- kaže: “Sened je dio vjere, jer da nema seneda o vjeri bi govorio šta god ko hoće.”

(الاسناد من الدين، ولو لا الاسناد لقال من شاء ما شاء)

Sufjan Es-Sevri kaže: “Sened je vjernikovo oružje.”¹ (الاسناد سلاح المؤمن)

Raznolik je trud hadiskih učenjaka u očuvanju sunneta Allahovog Poslanika, s.a.v.s. kao što je ocjenjivanje seneda, odvajanje vjerodostojnih hadisa od slabih, izdvajanje apokrifnih (lažnih) hadisa u posebne zbirke kao i etiketiranje svih ljudi koji su se time bavili, kao i mnoge druge hadiske discipline, koje svaka za sebe može biti kao posebna nauka. Od finesa u hadiskoj nauci koja je privukla pažnju određenog broja učenjaka, bilo je i to: Koji sened je najispravniji i najpouzdaniji. Uistinu, ima jedan broj učenjaka koji nisu smatrali za bitnim raspravu o tome, a od onih, koje je ova tematika ponukala da se po tom pitanju očituju,

¹ Dr. Mahmud Tahhan, Usulut-tahridž, str. 158

imamo vrlo interesantna mišljenja i stavove. Cilj ovog rada nije upuštanje u široku raspravu o tome koji je sened najispravniji, nego, sažeto spominjanje najvažnijih mišljenja o tome, a zatim citiranje hadisa koji su prenešeni tim najispravnijim senedom. To je u stvari srž i ono najkorisnije što nas interesuje iz ove oblasti.

Većina učenjaka koji su pisali knjige iz oblasti hadiskih znanosti su spomenuli o ovoj temi, svoja, ili prenijeli mišljenja, ranijih učenjaka, od kojih izdvajamo:

Imam Buharija –rahimehullah- kaže: “Najispravniji sened je ono što prenosi Malik, od Nafi’a, a ovaj od Abdullaha ibn Omera, r.a.”¹

(أصح الأسانيد كلها: مالك، عن نافع، عن ابن عمر)

Ovo je ustvari i najprihvatljivije mišljenje među učenjacima hadisa, te se ovaj sened upravo radi toga zove i “silsiletuz-zeheb” (سلسلة الذهب) tj. “zlatni lanac prenosilaca”.

Među učenjacima ima onih koji su ovu podjelu učinili na osnovu naučnog centra tog vremena, ili na osnovu mjesta u kojem su učenjaci boravili, pa kažu:

¹ Dr. Abdul-Mu’ti Emin Kal’adži, Predgovor Silsiletuz-zeheb, str. 9

-najispravniji sened u Medini je: Ismail ibn Ebi Hakim, od Abideta ibn Sufjana, od Ebu Hurejre, r.a. (إسماعيل بن أبي حكيم، عن عبدة بن سفيان، عن أبي هريرة، r.a.)

-najispravniji sened u Mekki je: Sufjan ibn Ujejne, od Amra ibn Dinara, od Džabira, r.a.

(سفيان بن عيينة، عن عمرو بن دينار، عن جابر)

-najispravniji sened u Jemenu je: Me'amer, od Hemmama od Ebu Hurejre, r.a.

(معمّر عن همام عن أبي هريرة)

-najispravniji sened u Egiptu je: Lejs ibn Sead, od Jezid ibn Ebi Habiba, od Ebu Hajra, od Ukbeta ibn Amira, r.a.

(الليث بن سعد، عن يزيد بن أبي حبيب، عن أبي حنيفة عن عقبة بن عامر)

-najispravniji sened u Horosanu je: Husejn ibn Vakid, od Abdullaha ibn Burejdeta, od njegovog oca, (الحسين بن واقد عن عبد الله بن بريدة عن أبيه)

-najispravniji sened u Siriji je: Evzai, od Hasana ibn Atijje, od ashaba,

(الأوزاعي، عن حسان بن عطية، عن الصحابة)

-najispravniji sened u Kufi je: Jahja ibn Seid El-Kattan, od Sevrija, od Sulejmana Tejmijsa, od Harisa ibn Suvejda, od Alije, r.a.

(يحيى بن سعيد القطان، عن الثوري، عن سليمان التيمي، عن الحارث)

(ابن سويد، عن علي)

Gledajući na pojedina mjesta u globalu, učenjaci su davali prednost hadisu koji prenose stanovnici Hidžaza nad ostalim predjelima. Takođe se učenjaci u hadisu slažu u tome da je najispravniji hadis onaj kojeg prenose stanovnici Medine, zatim stanovnici Basre, pa stanovnici Sirije.¹

Neki su tu klasifikaciju izvršili po ashabu do kojeg sened dolazi, pa kažu:

-najispravniji sened do A'iše, r.a. je: Hišam ibn Urve, od svog oca, a on od A'iše, r.a.

(هشام بن عروة، عن أبيه، عن عائشة)

-najispravniji sened do Se'ada ibn Ebi Vekkasa, r.a. je: Alija ibn Husejn ibn Alija, od Seida ibn Musejjiba, od Se'ada, r.a.

(علي بن الحسين بن علي، عن سعيد بن المسيب، عن سعد بن أبي

وقاص)

-najispravniji sened do Ebu Hurejre, r.a. je: Jahja ibn Ebi Kesir, od Ebi Seleme, od Ebu Hurejre, r.a. (يحيى بن أبي كثير، عن أبي سلمة، عن أبي هريرة)

-najispravniji sened do Abdullha ibn Omera, r.a. je:

مالك عن نافع عن ابن عمر

¹ Dr. Abdul-Mu'ti Emin Kal'adži, Predgovor Silsiletuz-zehab, str.23

MALIK, od NAFI'A, od ABDULLAHA IBN OMERA, r.a., kao što je već rečeno, i to je takozvani zlatni lanac (silsiletuz-zeheb) i to je mišljenje većine hadiskih učenjaka.¹

Ebu Mensur Abdul-Kahir Et-Temimi i mnogo drugih učenjaka ovom senedu još dodaju imama Šafiju, i to obrazlažu time da se svi učenjaci u hadisu slažu da je Šafija najpouzdaniji prenosilac hadisa od Malika.² Neki učenjaci na ovaj sened dodaju još i Ahmeda ibn Hanbela. Inače se za imama Šafiju –rahimehullah- kaže da je on spona/halka koja spaja sva četiri mezheba; obzirom da je bio Malikov učenik, kao što je bio učenik i Muhammeda ibn Hasana Eš-Šejbanija (jednog od najpoznatijih učenika Ebu Hanife –rahimehullah-), a što se tiče njegove veze sa hanbelijskim mezheбом, pa Ahmed ibn Hanbel je bio Šafijin učenik.³

Među učenjacima ima i onih koji su pokušali pobrojati i sakupiti hadise prenešene ovim “zlatnim lancem” prenosilaca, kao što je učinio hafiz Ibn Hadžer, -rahimehullah- u poslanici koja nosi naziv:

¹ Pogledaj: Takrib od Nevevija. 1/78. Tedribur-ravi od Sujutija. 1/78, Muhaddima od Ibnuš- Salaha str. 84 i dr.

² Tedribur-ravi od Sujutija. 1/78

³ Dr. Abdul-Mu'ti Emin Kal'adži. Predgovor Silsiletuz-zeheb, str.27

“Silsiletuz-zeheb fi ma revahu imam Šafi’i an Malik an Nafi’ an Ibni Umer”.

(سلسلة الذهب فيما رواد الإمام الشافعي عن مالك عن نافع عن ابن عمر)

Takođe treba napomenuti da su ovo hadisi koje hafiz Ibn Hadžer prenosi od Allahovog Poslanika, s.a.v.s, sa senedom u kojem između njega i Poslanika, s.a.v.s. ima deset prenosilaca, što se u hadiskoj nauci zove “ašarijjat” (عشاريات), nastale od riječi “ašere” (عشر) što znači deset. Ibn Hadžer na početku ove poslanice pominje ovaj svoj sened, sve do imama Šafije. Ovu knjigu je obradio dr. Abdul-Mu’ti Emin Kal’adži i štampana je na stotinu i petnaest stranica, gdje je pomenuo stotinu i pet hadisa.

Obzirom da sam ponovljene hadise izostavio, broj hadisa u ovoj knjizi je 91. Želio sam da ih učinim dostupnim načim čitaocima, prevodeći ih na naš jezik i pojašnjavajući ono što sam smatrao za potrebnim.

Takođe treba napomenuti da među ovim hadisima ima merfu’ (المرفوع) i mevkuf (الموقوف) hadisa, tj. hadisa koji su izreka, ili postupak Allahovog Poslanika, s.a.v.s. koji se zovu merfu’ (المرفوع) a mevkuf (الموقوف) hadisi su izreke ili postupci nekog od ashaba, u ovom slučaju Abdullaha ib Omera, r.a.

Molim Allaha, dž.š. da ovo djelo ukabuli i ubroji ga u dobra djela i skromni doprinos u izučavanju i očuvanju Muhammedovog, s.a.v.s. sunneta. (amin)

Kao što se zahvaljujem dr. Šefiku Kurdiću i dr. Sulejmanu Topoljaku, koji su našli vremena da izvrše recenziju ove knjige. Neka Allah, dž.š. nagradi najljepšom nagradom svakog ko je pomogao da ova knjiga ugleda svjetlo dana.

Bihać, juni 2003.
rebiul-ahir 1424.h.g.

Fuad Sedić

HADISI KOJI SU OD ALLAHOVOG POSLANIKA, S.A.V.S, PRENEŠENI “ZLATNIM LANCEM” PRENOSILACA:

TAHARET / ČIŠĆENJE

HADIS I

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ إِنْ كَانَ الرَّجُلُ
وَالنِّسَاءُ فِي زَمَانٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيَتَوَضَّئُونَ جَمِيعًا.

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: “U vrijeme Allahovog Poslanika, s.a.v.s. ljudi su uzimali abdest skupa sa svojim ženama.”

To znači da je bilo dozvoljeno da čovjek uzima abdest skupa sa svojom ženom, grabeći vodu iz iste posude, što potvrđuje i Buharijin naslov za ovaj hadis: “Babu vuduir-redžuli mea-mre’etihi” (Poglavlje o čovjekovom uzimanju abdesta skupa sa svojom ženom.)¹

¹ Hadis bilježi Malik u Muvetta’u 1/24 (15). Buharija, Nesai i Ahmed.

HADIS 2

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ أَنَّهُمَا أَخْبَرَاهُ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ قَدِمَ الْكُوفَةَ عَلَى سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَهُوَ أَمِيرُهَا فَرَأَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ يَمْسَحُ عَلَى الْخُفَّيْنِ فَأَنْكَرَ ذَلِكَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ سَعْدُ سَلْ أَبَاكَ فَسَأَلَهُ عَبْدُ اللَّهِ فَقَالَ عُمَرُ إِذَا أَدْخَلْتَ رِجْلَكَ فِي الْخُفَّيْنِ وَهُمَا طَاهِرَتَانِ فَاْمْسَحْ عَلَيْهِمَا قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَإِنْ جَاءَ أَحَدُنَا مِنَ الْغَائِطِ فَقَالَ عُمَرُ نَعَمْ وَإِنْ جَاءَ أَحَدُكُمُ مِنَ الْغَائِطِ .

“Nafi’ i Abdullah ibn Dinar prenosi da je Abdullah ibn Omer, r.a. došao kod S'ada ibn Ebi Vekkasa, r.a. u Kufu, dok je on bio namjesnik tamo, pa ga je vidio kako čini mesh (potiranje) po mestvama. Abdullah ibn Omer, je na to negodovao pa mu S'ad reče: -Pitaj svog oca Omera o tom! Kada je on upitao Omera o tom, on mu reče: -Kada obučeš mestve nakon što si uzeo abdest, kasnije prilikom uzimanja novog abdesta samo potari po njima i ne moraš ponovo prati noge! Ibn Omer, priupita: -Pa čak ako neko od nas obavi nuždu? Omer reče: -Da, pa čak i ako neko od vas obavi nuždu (može tako postupiti).”¹

¹ Hadis bilježi Malik.

HADIS 3

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ أَدَّأَ بِالصَّلَاةِ فِي لَيْلَةٍ ذَاتِ
 بَرْدٍ وَرِيحٍ فَقَالَ أَلَا صَلُّوا فِي الرَّحَالِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْمُرُ الْمُؤَدِّدِينَ إِذَا كَانَتْ لَيْلَةٌ بَارِدَةٌ ذَاتُ مَطَرٍ يَقُولُ
 أَلَا صَلُّوا فِي الرَّحَالِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: Allahov Poslanik, s.a.v.s. je naređivao muezinu, da u hladnim i vjetrovitim noćima, nakon proučenog ezana, doda još ovo: "Klanjajte u svojim kućama!"

Hadis bilježi Malik u Muvetta'u 1/73(10) gdje se kaže da je Abdullah ibn Omer, r.a. proučio ezan u kišovitoj i hladnoj noći, pa je nakon ezana dodao: "Klanjajte u svojim kućama!" Zatim Ibn Omer, reče: "Poslanik, s.a.v.s. je naredio muezinu da u hladnoj i kišovitoj noći, nakon ezana ovo kaže.¹

¹ Hadis takođe bilježi Buharija, Muslim, Ebu Davud, Nesai i Ahmed.

NAMAZ

HADIS 4

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ الْكَعْبَةَ هُوَ وَأُسَامَةُ ابْنُ زَيْدٍ وَبِلَالُ بْنُ رَبَاحٍ وَعُثْمَانُ بْنُ طَلْحَةَ الْحَضْرِيُّ فَأَغْلَقَهَا عَلَيْهِ وَمَكَثَ فِيهَا قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَسَأَلْتُ بِلَالًا حِينَ خَرَجَ مَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ جَعَلَ عُمُودًا عَنْ يَمِينِهِ وَعُمُودَيْنِ عَنْ يَسَارِهِ وَثَلَاثَةَ أَعْمَدَةٍ وَرَأَاهُ ثُمَّ صَلَّى، وَكَانَ الْبَيْتُ يَوْمَئِذٍ عَلَى سِتَّةِ أَعْمَدَةٍ.

Ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. ušao u Kabu (na dan oslobođenja Meke) i sa njim su bili: Bilal, Usama i Osman ibn Talha. Ibn Omer, r.a. je tada upitao Bilala: -Šta je radio Poslanik, s.a.v.s? Bilal mu odgovori: -Jedan stub mu je bio na desnoj, drugi na lijevoj strani, a iza njega su ostala tri stuba i na tom mjestu je klanjao. A Kjaba je tada imala šest stubova."

Hadis bilježi Malik u Muvetta'u 1/398(193), Buharija koji iza hadisa dodaje rivajet u kojem stoji da je na desnoj strani bilo dva stuba, da bi se to slagalo sa ukupnim brojem stubova.¹

¹ Takođe ga bilježe Muslim, Ebu Davud, Nesai i Ahmed.

HADIS 5

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَتَحَرَّ أَحَدُكُمْ فَيُصَلِّيَ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَلَا عِنْدَ غُرُوبِهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: "Neka niko od vas ne klanja kada sunce izlazi, niti kada zalazi." ¹

HADIS 6

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ ابْنَ عُمَرَ كَانَ يَنَامُ جَالِسًا ثُمَّ يُصَلِّي وَلَا يَتَوَضَّأُ .

Ibn Omer, r.a. kaže: "Allahov Poslanik, s.a.v.s. je spavao sjedeći, a zatim bi ustao klanjati ne uzimajući abdest." ²

HADIS 7

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدِ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ بَالَ فِي السُّوقِ ثُمَّ تَوَضَّأَ فَقَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ وَمَسَحَ رَأْسَهُ ثُمَّ دُعِيَ لِحَنَازَةِ لِيُصَلِّيَ عَلَيْهَا حِينَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَمَسَحَ عَلَى خُفِّهِ ثُمَّ صَلَّى عَلَيْهَا .

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik 1/22(11)

Abdullah ibn Omer, r.a., je obavio malu nuždu za vrijeme boravka na pijaci (u čaršiji), zatim je uzeo abdest, opravši svoje lice, ruke i učinivši mesh (potravši) po glavi. Zatim je bio pozvan da klanja dženazu namaz, nakon što je ušao u džamiju, učinio je mesh po mestvama i klanjao dženazu.”¹

Komentatori ovog hadisa kažu da je Ibn Omer imao zdravstvenih problema sa nogama pa nije mogao odmah učiniti mesh po mestvama sve dok nije ušao u Poslanikovu džamiju u Medini, koja se nalazila odmah uz pijacu.²

HADIS 8

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ إِذَا سُئِلَ عَنْ صَلَاةِ الْخَوْفِ قَالَ يَتَقَدَّمُ الْإِمَامُ وَطَائِفَةٌ مِنَ النَّاسِ فَيُصَلِّي بِهِمُ الْإِمَامُ رَكْعَةً وَتَكُونُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْعَدُوِّ لَمْ يُصَلُّوا فَإِذَا صَلَّى الَّذِينَ مَعَهُ رَكْعَةً اسْتَأْخَرُوا مَكَانَ الَّذِينَ لَمْ يُصَلُّوا وَلَا يُسَلِّمُونَ وَيَتَقَدَّمُ الَّذِينَ لَمْ يُصَلُّوا فَيُصَلُّونَ مَعَهُ رَكْعَةً ثُمَّ يَنْصَرِفُ الْإِمَامُ وَقَدْ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ فَتَقُومُ كُلُّ وَاحِدَةٍ مِنَ الطَّائِفَتَيْنِ فَيُصَلُّونَ لَأَنْفُسِهِمْ رَكْعَةً رَكْعَةً بَعْدَ أَنْ يَنْصَرِفَ الْإِمَامُ فَيَكُونُ كُلُّ وَاحِدَةٍ مِنَ الطَّائِفَتَيْنِ قَدْ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ

¹ Hadis bilježi Malik 1/36-37(43)

² Zurkanijev komentar Muvetta'a 1/79

فَإِنْ كَانَ خَوْفًا هُوَ أَشَدُّ مِنْ ذَلِكَ صَلُّوا رِجَالًا قِيَامًا عَلَى أَقْدَامِهِمْ أَوْ رُكْبَانًا مُسْتَقْبِلِي الْقِبْلَةِ أَوْ غَيْرَ مُسْتَقْبِلِيهَا قَالَ مَالِكٌ قَالَ نَافِعٌ لَا أَرَى عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ حَدَّثَهُ إِلَّا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

Kada bi Abdullaha ibn Omera, r.a. upitali o načinu klanjanja Salatul-havfa (namaza u strahu, za vrijeme borbe) on bi to ovako pojasnio: “Prvo klanja imam sa jednom skupinom ljudi jedan rekat (udaljeni od neprijatelja) a druga skupina stoji između njih i neprijatelja. Kada prva skupina klanja jedan reklat onda se oni pomaknu, bez predavanja selama i ustupe mjesto drugoj skupini koja klanja sa imamom (njegov) drugi rekat. Kada imam preda selam nakon dva rekata koja je obavio, onda svaka skupina obavi još po jedan rekat, nakon imamovog predavanja selama, i na taj način su svi klanjali po dva rekata. Ako bi situacija bila teža i opasnija onda bi ljudi klanjali stojeći (bez pregibanja) ili jašući na konjima ili devama, okrenuti prema Kibli ili na neku drugu stranu.”

Hadis bilježi Malik 1/184 (3) i Buharija. Na kraju ovog hadisa se kaže da Abdullah ibn Omer, ovaj način klanjanja prenosi od Allahovog Poslanika, s.a.v.s.

Ovo je jedan od više načina klanjanja u ovakvim i sličnim situacijama.¹

HADIS 9

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّهُ كَانَ يُسَافِرُ مَعَ ابْنِ عُمَرَ الْبَرِيدَ فَلَا يَقْصُرُ الصَّلَاةَ .

Nafi' –rahimehullah- kaže: “Putovao sam sa Abdullahom ibn Omerom, r.a. udaljenost jednog “berida” pa nije skraćivao namaz.”

“Berid” je udaljenost od dvadesetak kilometara. Iz hadisa se zaključuje da čovjek treba naumiti putovanje od najmanje sedamdeset i dva kilometra da bi pri tom putovanju imao pravo koristiti ruhse/olakšice.

HADIS 10

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةَ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً .

Ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Namaz u džema'tu

¹ Hadis bilježi Malik 1/148 (14)

je vrijedniji od namaza koji se klanja pojedinačno za dvadeset i sedam puta.”¹

HADIS 11

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ إِذَا افْتَتَحَ الصَّلَاةَ رَفَعَ يَدَيْهِ حَذَوُ مَنْكِبَيْهِ وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ رَفَعَهُمَا دُونَ ذَلِكَ.

“Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. kada bi počinjao namaz dizao ruke u visini ramena, a kada bi se vratio sa ruku'a takođe bi ih digao i rekao bi: “Semiallahulimen hamideh, rabbena ve lekel-hamd”. A ruke ne bi dizao za vrijeme obavljanja sedžde.”²

HADIS 12

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: صَلَاةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً ثَوَّرَ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Noćni namaz (nafila) se klanja po dva rekata, a kada se

¹ Hadis bilježi Malik, Šafija u Sunenu, Buharija, Muslim i Nesai

² Hadis bilježi Malik i Ebu Davud.

neko od vas uplaši da će ga iznenaditi zora neka klanja vitr-namaz sa jednim rekatom, koji će mu raspariti ono što je već klanjao.”¹

HADIS 13

عَنْ مَالِكٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ أَنَّ ابْنَ عُمَرَ سَجَدَ فِي سُورَةِ الْحَجِّ سَجْدَتَيْنِ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. je dva puta učinio sedždut-tilavet učeći suru El-Hadž.” (18-i i 77-i ajet)²

HADIS 14

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يُسَلِّمُ بَيْنَ الرَّكْعَتَيْنِ وَالرَّكْعَةِ فِي الْوُثْرِ حَتَّى يَأْمُرَ بِبَعْضِ حَاجَتِهِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je klanjajući vitr-namaz, predavao selam između dva rekata i trećeg rekata, pa bi čak nešto i naredio.”

Hadis bilježi Malik. Takođe se prenosi da je on vitre klanjao tri rekata sastavljeno. (Šerh Zurkani, 1/258)

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik.

HADIS 15

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ مَنْ صَلَّى
الْمَغْرِبَ أَوْ الصُّبْحَ ثُمَّ أَذْرَكَهُمَا مَعَ الْإِمَامِ فَلَا يَعُدُّ لَهُمَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: “Ko klanja akšam-namaz ili sabah-namaz, zatim stigne u neki džemat gdje se ti namazi zajednički (džematile) klanjaju, ne mora ih ponavljati.”

Hadis bilježi Malik. Veliki broj učenjaka smatra da nema zapreke da se klanja sa džema'atom, bez obzira što je čovjek već klanjao. (Šerh Zurkani, 1/274)

HADIS 16

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقْرَأُ فِي الصُّبْحِ
فِي السَّفَرِ بِالْعَشْرِ الْمُؤَوَّلِ مِنَ الْمُفْصَلِ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِأَمِّ الْقُرْآنِ
وَسُورَةٍ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. je na sabah namazu, kada bi bio na putu, učio na svakom rekatu Fatihu i jednu od sura iz zadnje sedmine Kur'ana (počevši od sure Kaf do sure Burudž.)”¹

¹ Hadis bilježi Malik.

HADIS 17

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ إِذَا صَلَّى وَحْدَهُ يَقْرَأُ فِي الْأَرْبَعِ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِأَمِّ الْقُرْآنِ وَسُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ وَكَانَ يَقْرَأُ أَحْيَانًا بِالسُّورَتَيْنِ وَالثَّلَاثِ فِي الرُّكْعَةِ الْوَاحِدَةِ مِنْ صَلَاةِ الْفَرِيضَةِ وَيَقْرَأُ فِي الرُّكْعَتَيْنِ مِنَ الْمَغْرِبِ كَذَلِكَ بِأَمِّ الْقُرْآنِ وَسُورَةٍ سُورَةٍ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kada bi klanjao sam učio bi na svakom od četiri rekata po Fatihu i jednu suru iz Kur’ana. A nekada bi, u farz-namazima učio po dvije ili tri sure na jednom rekatu. Na prva dva rekata akšama bi učio Fatihu i suru i suru.”¹

HADIS 18

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ إِذَا رَعَفَ انْصَرَفَ فَتَوَضَّأَ ثُمَّ رَجَعَ فَبَنَى وَلَمْ يَتَكَلَّمْ .

“Kada bi Abdullahu ibn Omeru, r.a. u namazu potekla krv iz nosa, on bi napustio namaz, zatim otišao, saprao tu krv i vratio bi se, nastavivši klanjati onde gdje je prekinuo, a pri tom ne bi ni skim pričao.”²

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

Po mišljenju Ibn Omera, r.a. i još nekih drugih ashaba poticanje krvi iz nosa ne kvari abdest, nego bi on samo saprao krv. (Šerh Zurkani, 1/80)

HADIS 19

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّهُ قَالَ كُنْتُ مَعَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بِمَكَّةَ
وَالسَّمَاءُ مُغِيْمَةً فَحَثِي عَبْدُ اللَّهِ الصُّبْحَ فَأَوْتَرَ بِوَاحِدَةٍ ثُمَّ ائْتَمَّ
الْعِمْ فَرَأَى أَنَّ عَلَيْهِ لَيْلًا فَشَفَعَ بِوَاحِدَةٍ

Nafi' kaže: Bio sam sa Abdullahom ibn Omerom, r.a. u Mekki i nebo je bilo oblačno. Ibn Omer, se uplašio da će nastupiti zora, pa je klanjao vitr-namaz samo jedan rekat. Kada su se oblaci razišli vidio je da ima još noći, pa je taj vitr-namaz upario sa još jednim rekatom.”¹

Iz ovog njegovog postupka razumije se da je on nakon toga klanjao što je htio od noćnog namaza, pa je ponovio vitr-namaz. Velik broj učenjaka smatra da čovjek, ako klanja vitr-namaz, pa kasnije se probudi i hoće da klanja nešto od noćnog namaza, to može činiti, ne dirajući vitr-namaz koji je već klanjao.

¹ Hadis bilježi Malik.

HADIS 20

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يُصَلِّي وَرَاءَ
الْإِمَامِ بِيَمْنَى أَرْبَعًا فَإِذَا صَلَّى لِنَفْسِهِ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kada bi klanjao na Mini, (za vrijeme hadža) ako bi klanjao za imamom, klanjao bi četiri rekata, a ako bi klanjao sam, klanjao bi samo dva rekata.”¹

HADIS 21

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ يُصَلِّي
مَعَ صَلَاةِ الْفَرِيضَةِ فِي السَّفَرِ شَيْئًا قَبْلَهَا وَلَا بَعْدَهَا إِلَّا مِنْ جَوْفِ
الَّيْلِ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kada bi bio na putu, ne bi ništa klanjao osim farza, ni prije ni poslije. Nekada bi nafilu (noćni namaz) klanjao na zemlji, ili na jahalici bez obzira u kojem je pravcu bila okrenuta.”²

HADIS 22

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ لَا يَقْنُتُ فِي
شَيْءٍ مِنَ الصَّلَاةِ .

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

“Abdullah ibn Omer, r.a. nije nikada učio Kunut-dovu u namazu.”¹

HADIS 23

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ سَمِعَ الْإِقَامَةَ وَهُوَ بِالْبَقِيعِ فَأَسْرَعَ الْمَشْيَ إِلَى الْمَسْجِدِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je čuo ikamet, dok je prolazio pored Beki'a (medinskog mezarja), pa je požurio u džamiju.”²

HADIS 24

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ إِذَا سَجَدَ وَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى الَّذِي يَضَعُ عَلَيْهِ جَبْهَتَهُ قَالَ نَافِعٌ وَلَقَدْ رَأَيْتُهُ فِي يَوْمٍ شَدِيدِ الْبَرْدِ وَإِنَّهُ لَيُخْرِجُ كَفَّيْهِ مِنْ تَحْتِ بُرْثَسٍ لَهُ حَتَّى يَضَعَهُمَا عَلَى الْحَصْبَاءِ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kada bi činio sedždu stavljao bi svoje dlanove na ono mjesto gdje stavlja i čelo.” Nafi' kaže: “Tako mi Allaha, vidio sam Ibn Omera, kako u izuzetno hladnom danu, vadi svoje ruke ispod ogrtača i stavlja ih na pijesak (prilikom činjenja sedžde).”³

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

³ Hadis bilježi Malik.

HADIS 25

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ
غُسِّلَ وَكُفِّنَ وَصُلِّيَ عَلَيْهِ

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Omer ibn Hattab, r.a. (nakon što je uboden) okupan, umotan u kefine i klanjana mu je dženaza.¹

HADIS 26

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا عَجَلَ بِهِ السَّيْرُ جَمَعَ بَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s, kada bi bio u žurbi na putovanju, sastavljao klanjanje akšama i jacije.²

BAJRAM NAMAZ

HADIS 27

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَغْتَمِلُ يَوْمَ
الْفِطْرِ قَبْلَ أَنْ يَغْدُوَ إِلَى الْمُصَلَّى .

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi: Buharija, Muslim i Malik.

“Abdullah ibn Omer, r.a. se kupao na dan Ramazanskog bajrama prije odlaska na musallu (mjesto gdje se klanja bajram).”¹

HADIS 28

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ لَمْ يَكُنْ يُصَلِّي يَوْمَ الْفِطْرِ قَبْلَ الصَّلَاةِ وَلَا بَعْدَهَا .

“Abdullah ibn Omer, r.a. nije ništa (od nafila) klanjao prije, niti poslije Ramazanskog bajram-namaza.”²

ZEKAT

HADIS 29

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَضَ زَكَاةَ الْفِطْرِ مِنْ رَمَضَانَ عَلَى النَّاسِ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى كُلِّ حُرٍّ أَوْ عَبْدٍ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ .

Ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. obaveznim učinio davanje zekatul-fitra (vitara) za sve muslimane, slobodne ili robove,

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

muške ili ženske osobe, u količini jednog sa'a hurmi ili ječma."

Sa' je 2172 grama, pa hanefijskom mišljenju.¹

HADIS 30

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَبْعَثُ بِزَكَاةِ
الْفِطْرِ إِلَى الَّذِي تُجْمَعُ عِنْدَهُ قَبْلَ الْفِطْرِ يَوْمَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةً .

"Abdullah ibn Omer, r.a. je slao zekatul-fitr (vitre) onome koji ih sakuplja prije bajrama na dva ili tri dana."²

HADIS 31

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ لَا تَجِبُ
فِي مَالٍ زَكَاةٌ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: "Nije obavezno davanje zekata na imetak sve dok ne bude stajao godinu dana (ne pregodini)."³

¹ Hadis bilježi Malik, Šafija, Buharija, Muslim, Nesai i Ibn Madže.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

³ Hadis bilježi Malik.

HADIS 32

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ لَا يُخْرِجُ فِي زَكَاةِ الْفِطْرِ إِلَّا التَّمْرَ إِلَّا مَرَّةً وَاحِدَةً فَإِنَّهُ أَخْرَجَ شَعِيرًا .

Nafi' kaže: "Abdullah ibn Omer, r.a. nije, za (kao) zekatul-fitr (vitre) davao ništa osim hurme, samo je jedne godine dao ječam.»¹

HADIS 33

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يُحْلِي بَنَاتَهُ وَجَوَارِيَهُ الذَّهَبَ ثُمَّ لَا يُخْرِجُ مِنْ حُلِيِّهِنَّ الزَّكَاةَ .

"Abdullah ibn Omer, r.a. je kupovao nakit svojim kćerkama i ženama od zlata i nije na taj nakit davao zekat.»²

POST

HADIS 34

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ مَنْ اسْتَقَاءَ وَهُوَ صَائِمٌ فَعَلَيْهِ الْقَضَاءُ وَمَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ فَلَيْسَ عَلَيْهِ الْقَضَاءُ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: "Ko povrati (namjerno to izazivajući) za vrijeme posta taj dan

¹ Hadis bilježi Malik i Buharija.

² Hadis bilježi Malik.

mora napostiti, post mu je pokvaren, a koga povraćanje nadvlada i iznenadi, taj nije dužan da to nadoknađuje, post mu je ispravan.”¹

HADIS 35

عَنْ مَالِكٍ أَنَّهُمْ بَلَّغَهُمْ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ سُئِلَ عَنِ الْمَرْأَةِ
الْحَامِلِ إِذَا خَافَتْ عَلَى وَلَدِهَا وَاسْتَدَّ عَلَيْهَا الصَّيَّامُ قَالَ تَفْطِرُ وَتُطْعِمُ
مَكَانَ كُلِّ يَوْمٍ مِثْكَالًا مُدًّا مِنْ حِنْطَةٍ

Abdullah ibn Omer, r.a. je upitan o trudnoj ženi koja sa poteškoćom posti, i boji se da će joj post naškoditi djetetu, je li joj dozvoljeno da ne posti? On reče: “Ne mora postiti, ali neka umjesto svakog dana posta nahrani jednog siromaha po jedan “mudd” (850 grama) pšenice.”²

HADŽ

HADIS 36

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا يَلْبَسُ الْمُحْرِمُ مِنَ الثِّيَابِ فَقَالَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَلْبَسُوا الْقُمُصَ وَلَا الْعَمَائِمَ وَلَا

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

السَّرَاوِيلَاتِ وَلَا الْبُرَانِسَ وَلَا الْخِفَافَ إِلَّا أَحَدًا لَا يَجِدُ نَعْلَيْنِ فَلْيَلْبَسْ خُفَّيْنِ وَلْيَقْطَعْهُمَا أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je neki čovjek pitao Allahovog Poslanika, s.a.v.s. o odjeći muhrima (onoga koji obavlja hadž ili umru), pa mu je Poslanik, s.a.v.s. rekao: “Nemojte oblačiti košulju, čalmu, gaće, kapuljaču, cipele, osim ako neko od vas ne nađe papuče pa obuče cipele, ali pod uslovom da ih odsječe ispod članaka.”¹

HADIS 37

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَحْتَجِمُ وَهُوَ صَائِمٌ قَالَ ثُمَّ تَرَكَ ذَلِكَ.

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: “Allahov Poslanik, s.a.v.s. je dozvoljavao da mu se pusti krv (učini hidžama) dok je postio, a kasnije je to napustio.”²

HADIS 38

نُ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَكْرَهُ لُبْسَ الْمِنْطَقَةِ لِلْمُحْرِمِ .

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik.

“Abdullah ibn Omer, r.a. je smatrao pokuđenim oblačenje pojasa (remena) muhrimu (onome koji obavlja hadž).”¹

HADIS 39

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ تَلْبِيَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ قَالَ نَافِعٌ: وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ يُزِيدُ فِيهَا لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ بِيَدَيْكَ لَبَّيْكَ وَالرَّغْبَاءُ إِلَيْكَ وَالْعَمَلُ.

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. učio ovakvu telbijju (za vrijeme hadža ili umre): “Lebbejkellahumme lebbejk, lebbejke la šerike leke lebbejk, innel-hamde ven-ni'mete leke vel-mulk, la šerike lek.” (Odazivam Ti se, Allahu moj, odazivam! Odazivam Ti se, Ti uistinu nemaš druga, odazivam! Zaista, svaka hvala, blagodat i vlast, pripadaju samo Tebi, Ti nemaš druga!”

Abdullah ibn Omer, r.a. bi u svojoj telbijji dodavao još i ovo: “Lebbejke lebbejke lebbejke ve seadejke, vel-hajru kulluhu bi jedejke, lebbejke ver-ragbau ilejke, vel-amel...” (Odazivam Ti

¹ Hadis bilježi Malik.

se, odazivam Ti se, odazivam! Svaka sreća je od Tebe i svako dobro je u Tvojim rukama. Odazivam Ti se i svaka molba je Tebi upućena, i sva djela se samo u Tvoje ime rade...) ¹

HADIS 40

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ مَا اسْتَيْسَرَ
مِنَ الْهَدْيِ بَدَنَةً أَوْ بَقَرَةً .

Abdullah ibn Omer, r.a. je govorio da se sa kur'anskim ajetom: “Ako budete spriječeni (da hadž ili umru obavite), onda kurbane koji vam se nađu pri ruci zakoljite,” (sura El-Bekare, 196) misli na devu ili goveče.²

HADIS 41

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَعْدُو مِنْ مَنَى
إِلَى عَرَفَةَ إِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. bi (za vrijeme obavljanja hadža) sa Mine prema Arefatu krenuo nakon izlaska sunca.”³

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik.

³ Hadis bilježi Malik.

HADIS 42

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا خَرَجَ فِي الْفِتْنَةِ فَأَهْلًا، ثُمَّ نَظَرَ فَقَالَ مَا أَمْرُهُمَا إِلَّا وَاحِدٌ أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ أَوْجَبْتُ الْحَجَّ مَعَ الْعُمْرَةِ.

Abdullah ibn Omer, r.a. je krenuo da obavi hadž u godini kada je vladala smutnja, pa kada je zanijetio da prvo obavi umru, razmislio je pa reče: «Hadž i umra su sa istim ciljem, uzimam vas za svjedoke da sam uz umru nanijetio i hadž.» (Dakle obavio je vrstu hadža koja se zove kiran.)¹

HADIS 43

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ لَا يَنْكِحُ الْمُحْرِمُ وَلَا يَخْطُبُ عَلَى نَفْسِهِ وَلَا عَلَى غَيْرِهِ.

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: «Muhrim (onaj koji obavlja hadž) ne smije se ni ženiti, niti drugoga ženiti, niti smije zaručivati, ni sebi ni drugom.»²

¹ Hadis bilježi Buharija, Muslim i Malik.

² Hadis bilježi Malik.

HADIS 44

عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ حِينَ خَرَجَ إِلَى مَكَّةَ مُعْتَمِرًا فِي الْفِتْنَةِ إِنَّ صُدِّدْتُ عَنِ الْبَيْتِ صَنَعْنَا كَمَا صَنَعْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَامَ الْحُدَيْبِيَّةِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je krenuo u Mekku da obavi umru, u vrijeme smutnje, pa je rekao: -Ako budemo spriječeni da stignemo do Kabe, postupićemo kao što smo postupili sa Allahovim Poslanikom, s.a.v.s. na Hudejbiji.”

Šafija kaže: Znači prekinućemo sa obredom na onom mjestu gdje budemo spriječeni, kao što je Poslanik, s.a.v.s. učinio na Hudejbiji.¹

HADIS 45

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَعْتَسِلُ لِدُخُولِ مَكَّةَ

“Abdullah ibn Omer, r.a. bi se okupao kada bi želio da uđe u Mekku.”²

HADIS 46

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ لَا يَصْنُرُنَّ أَحَدٌ مِنَ الْحَاجِّ حَتَّى يَطُوفَ بِالْبَيْتِ فَإِنْ آخَرَ التُّسْلُكِ الطَّوَّافُ بِالْبَيْتِ.

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik.

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda da je Omer, r.a. rekao: “Neka niko od hadžija ne napušta Mekku dok se ne oprostí sa Kabom, jer zadnji hadžski obred je oprosni tavaf.”¹

HADIS 47

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ لَا يَحْتَجِمُ الْمُحْرِمُ إِلَّا مِمَّا لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ.

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: “Muhrim (onaj koji je u ihramima, za vrijeme obavljanja hadža) ne smije puštati krv (činiti hidžamu) osim da bude u nuždi za tim.”²

HADIS 48

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ خَمْسٌ مِنَ الدَّوَابِّ لَيْسَ عَلَى الْمُحْرِمِ فِي قَتْلِهِنَّ جُنَاحُ الْغُرَابِ وَالْحِدَاةُ وَالْعَقْرَبُ وَالْفَأْرَةُ وَالْكَلْبُ الْعَقُورُ.

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Pet vrsta životinja, muhrimu (onom koji je u ihramima, za vrijeme obavljanja hadža) je dozvoljeno da ubije:

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

vranu, lunju (vrstu sokola), akrepa (škorpiona), miša i bijesnog psa.”¹

TRGOVINA

HADIS 49

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْمُتَبَايِعَانِ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا بِالْخِيَارِ عَلَى صَاحِبِهِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا إِلَّا بَيَعَ الْخِيَارِ.

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Trgovac i mušterija imaju pravo da prihvate trgovinu, ili da je raskinu, (da izaberu ono što im je bolje i adekvatnije) sve dok se ne razidu s mjesta gdje su trgovali.”²

HADIS 50

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ اشْتَرَى رَاحِلَةً بِأَرْبَعَةِ أَبْعَرَةٍ مَضْمُونَةٍ عَلَيْهِ يُوفِيهَا صَاحِبُهَا بِالرَّيْدَةِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je kupio (pazario) konja (jahalicu) za četiri (četverogodišnje) deve,

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

koje će mu predati njihov vlasnik u Rebezi (selo u blizini Medine).”¹

HADIS 51

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ بَاعَ نَخْلًا قَدْ أُبْرَتْ فَتَمْرُهَا لِلْبَائِعِ إِلَّا أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Ko kupi palme koje su se odmetnule, njihov rod pripada prodavaču, osim ako to mušterija drukčije uslovi.”²

HADIS 52

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ بَيْعِ الثَّمَارِ حَتَّى يَنْدُو صِلَاحُهَا نَهَى الْبَائِعَ وَالْمُشْتَرِيَ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. zabranio prodaju plodova sve dok se ne ukaže zdrav urod, zabranio je to i prodavaču i kupcu.”³

¹ Hadis bilježi Malik i Buharija.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

³ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

HADIS 53

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَرْخَصَ لِصَاحِبِ الْعَرِيَةِ أَنْ يَبِيعَهَا بِخَرْصِهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi od Zejda ibn Sabita da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. dozvolio vlasniku svježih hurmi (rutab, ili grožđa) da ih proda dok su na grani, na osnovu procjene njihove količine u suhim hurmama.”¹

HADIS 54

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الْمُرَابَنَةِ: يَبِيعُ الثَّمَرِ بِالثَّمَرِ كَيْلًا وَيَبِيعُ الْكُرْمَ بِالزَّيْبِ كَيْلًا .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. zabranio vrstu prodaje koja se zove “muzabene”, a to je zamjena svježih hurmi (na stablu) sa suhim hurmama važući ih, kao što je zabranio zamjenu svježeg grožđa sa suhim groždicama važući ih.”²

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

Sušтина ove zabrane je u tome što se ne zna kolika je količina pa tu dolazi do prodaje onoga čija se vrijednost ne poznaje, a to je zabranjeno.

HADIS 55

عَنْ مَالِكٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ لَا تَبِيعُوا الذَّهَبَ بِالذَّهَبِ إِلَّا مِثْلًا بِمِثْلٍ وَلَا تُشْفُوا بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ وَلَا تَبِيعُوا الْوَرِقَ بِالْوَرِقِ إِلَّا مِثْلًا بِمِثْلٍ وَلَا تُشْفُوا بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ.

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je njegov otac Omer ibn Hattab, r.a. rekao: “Nemojte mijenjati (prodavati) zlato za zlato osim da bude ista količina, i nemojte da jedno bude bolje (ili da ga bude više) od drugog. Nemojte mijenjati srebro za srebro osim da bude ista količina, i nemojte da jedno bude bolje (ili da ga bude više) od drugog.”¹

HADIS 56

قَالَ مَالِكٌ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ النَّحْشِ.

“Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. zabranio “nedžeš”, tj. dizanje

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija, Muslim, Tirmizi i Nesai.

cijene robi ne želeći je kupiti, a želeći druge na to navesti.”¹

HADIS 57

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَبِيعُ بَعْضُكُمْ عَلَى يَبِيعُ بَعْضٌ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Neka se niko od vas ne nadmeće u prodaju svoga brata!” Tj. Neka se niko ne mješa u trgovinu svoga brata želeći pridobiti kupca za sebe.²

HADIS 58

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا يَبِيعُ حَاضِرٌ لِبَادٍ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Neka onaj koji živi u gradu ne prodaje robu onome koji živi na selu!” Tj. neka mu ne bude posrednik u prodaji, da ne bi došlo do prevare, jer seljak možda nije upoznat sa cijenama.³

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

³ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

HADIS 59

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ ابْتِاعَ طَعَامًا فَلَا يَبِعُهُ حَتَّى يَسْتَوْفِيَهُ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: "Ko kupi nešto od hrane neka to ne prodaje sve dok to ne preuzme!"¹

BRAK

HADIS 60

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا يَخْطُبُ أَحَدُكُمْ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: "Neka niko od vas ne zaručuje djevojku koju je njegov brat musliman već zaručio!"²

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik i Buharija.

HADIS 61

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الشَّعَارِ وَالشَّعَارُ أَنْ يُزَوِّجَ الرَّجُلُ ابْنَتَهُ عَلَى أَنْ يُزَوِّجَهُ الْآخَرُ ابْنَتَهُ لَيْسَ بَيْنَهُمَا صَدَاقٌ .

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. zabranio «šigar». A šigar je da čovjek uda svoju kćerku za nekog koji će udati svoju kćerku za njega, bez propisanog mehra.¹

HADIS 62

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَرْسَلَ إِلَى عَائِشَةَ يَسْأَلُهَا هَلْ يُبَاشِرُ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ فَقَالَتْ لِتَشُدَّ إِزَارَهَا عَلَى أَسْفَلِهَا ثُمَّ يُبَاشِرُهَا إِنْ شَاءَ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je poslao nekoga da pita A'išu, r.a. -Poslanikovu suprugu- je li dozvoljeno čovjeku da se naslađuje sa svojom ženom za vrijeme menstruacije? A'iša, r.a. je odgovorila: -Jeste, ako hoće, ali žena treba da pokrije donji dio svog tijela.²

¹ Hadis bilježi Buharija, Muslim i Malik.

² Hadis bilježi Malik.

RAZVOD BRAKA

HADIS 63

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُرَّةً فَلْيَرَاغِبْهَا ثُمَّ يُمْسِكْهَا حَتَّى تَطْهُرَ ثُمَّ تَحِيضُ ثُمَّ تَطْهُرَ ثُمَّ إِنْ شَاءَ أَمْسَكَ بَعْدُ وَإِنْ شَاءَ طَلَّقَ قَبْلَ أَنْ يَمْسَرَ فَبَلَكَ الْعِدَّةُ الَّتِي أَمَرَ اللَّهُ أَنْ يُطْلَقَ لَهَا النَّسَاءُ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je razveo svoju ženu za vrijeme njene menstruacije, pa je njegov otac Omer, r.a. o tome upitao Allahovog Poslanika, s.a.v.s. na što mu on reče: -Naredi mu neka je vrati, i neka ona ostane kod njega dok joj menstruacija ne istekne, pa kada nastupi slijedeća menstruacija i ona se završi, onda ako hoće neka svoju ženu zadrži, a ako se odluči na razvod braka, neka to tada učini pod uslovom da sa njom nema bračni odnos. To je iddet (period u trajanju od četiri mjeseca i deset dana, koji žena treba da provede nakon smrti muža, ili nakon razvoda). To

je Allahov propis žene pri razvodu braka obavezuje na iddet.”¹

HADIS 64

عن ابن عمر قال: إِذَا آلَى الرَّجُلُ مِنْ امْرَأَتِهِ لَمْ يَقْعُ عَلَيْهِ طَلَاقٌ وَإِنْ مَضَتْ الْأَرْبَعَةُ الْأَشْهُرُ حَتَّى يُوقِفَ فَإِمَّا أَنْ يُطَلَّقَ وَإِمَّا أَنْ يَفِيءَ.

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: «Kada se čovjek zakune da neće prilaziti svojoj ženi, to se ne tretira razvodom braka sve dok ne prođe četiri mjeseca. Kada se taj čovjek dovede pred kadiju, treba da je razvede ili da se vrati bračnom životu sa njom. (Uz to treba da učini otkup zbog kršenja svoje zakletve.)²

HADIS 65

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي الْأَمَةِ تَكُونُ تَحْتَ الْعَبْدِ فَتَعْتَقُ إِنْ الْأَمَةُ لَهَا الْخِيَارُ مَا لَمْ يَمَسَّهَا، فَإِنْ مَسَّهَا فَلَا خِيَارَ لَهَا.

Abdullah ibn Omer, r.a. je presudio robinji koja je bila udata za robom, ako se ona oslobodi

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik.

ima pravo izbora (hoće li ostati u tom braku ili neće) sve dok on sa njom ne bude imao bračni odnos, a ako imadnu bračni odnos, ona više nema izbora.¹

HADIS 66

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ مَنْ أَذِنَ لِعَبْدِهِ أَنْ يَنْكِحَ فَالطَّلَاقُ بِيَدِ الْعَبْدِ لَيْسَ بِيَدِ غَيْرِهِ مِنْ طَلَاقِهِ شَيْءٌ.

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: «Ko dozvoli svome robu da se oženi, onda pravo razvoda braka pripada njegovom robu i nikom drugom mimo njega.»²

HADIS 67

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ إِذَا طَلَّقَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ فَدَخَلَتْ فِي الدَّمِ مِنَ الْحَيْضَةِ الثَّلَاثَةِ فَقَدْ بَرَأَتْ مِنْهُ وَبَرَأَ مِنْهَا وَلَا تَرْتُهُ وَلَا يَرِثُهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: «Kada čovjek razvede svoju ženu, pa joj nastupi krvarenje treće menstruacije, onda su oni potpuno razvedeni,

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

pa niti ona njega nasljeđuje, niti on nju nasljeđuje.»¹

HADIS 68

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ عِدَّةُ أُمِّ الْوَلَدِ إِذَا تُوُفِّيَ عَنْهَا سِتْرُهَا حَيْضَةٌ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je., po pitanju robinje koja je rodila dijete vlasniku, majke djeteta čiji je vlasnik umro, rekao: «Njen idet traje jedan menstruacioni ciklus.»²

HADIS 69

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ الْمَرْأَةِ يُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا وَهِيَ حَامِلٌ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ إِذَا وَضَعَتْ حَمْلَهَا فَقَدْ حَلَّتْ فَأَخْبَرَهُ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ كَانَ عِنْدَهُ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ لَوْ وَضَعَتْ وَزَوْجُهَا عَلَى سَرِيرِهِ لَمْ يُدْفَنَ بَعْدَ لَحَلَّتْ .

Abdullah ibn Omer, r.a. je upitan o ženi kojoj umre čovjek a ona je noseća, pa je rekao: «Kada rodi dijete dozvoljeno joj je da se uda.» Neki čovjek od Ensarija koji se tu našao, ga je obavijestio da je Omer ibn Hattab, r.a. rekao:

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

«Kada bi rodila a njen muž još leži mrtav na svom krevetu, još nije ni ukopan, bilo bi joj dozvoljeno da se uda.»¹

HADIS 70

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ بِنْتَ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ كَانَتْ تَحْتَ عَبْدِ
اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ فَطَلَّقَهَا الْبَتَّةَ فَانْتَقَلَتْ فَأَنْكَرَ ذَلِكَ
عَلَيْهَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ .

Nafi' kaže: «Kći Se'ida ibn Zejda je bila udana za Abdullahom ibn Omerom ibn Amrom ibn Osmanom, pa ju je razveo neopozivim razvodom. Ona je napustila njegovu kuću pa joj je on to zamjerio.»²

HADIS 71

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ طَلَّقَ امْرَأَةً لَهُ فِي
مَسْكَنِ حَفْصَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَكَانَ طَرِيقُهُ إِلَى
الْمَسْجِدِ فَكَانَ يَسْلُكُ الطَّرِيقَ الْأُخْرَى مِنْ أَدْبَارِ الْبُيُوتِ كَرَاهِيَةً أَنْ
يَسْتَأْذِنَ عَلَيْهَا حَتَّى رَاجَعَهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. je razveo svoju ženu i ona je boravila u Hafsinoj kući pored koje je bio

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik.

njegov put do džamije. On je išao drugim putem iza kuća, ne želeći da traži odobrenje da uđe kod nje. To je tako potrajalo sve dok je Abdullah nije povratio.¹

HADIS 72

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَارَقَ بَيْنَ الْمُتَلَاعِنِينَ وَالْحَقَّ الْوَلَدَ بِالْمَرْأَةِ .

“Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je neki čovjek, u vrijeme Poslanika, s.a.v.s, zaklinjući se nekoliko puta, optužio svoju ženu za nemoral i odrekao se djeteta. Tada je Allahov Poslanik, s.a.v.s. njihov brak raskinuo i pripisao je djete ženi.”²

HADIS 73

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ لِكُلِّ مُطَلَّقةٍ مُتَعَةً إِلَّا الَّتِي تُطَلَّقُ وَقَدْ فُرِضَ لَهَا صَدَاقٌ وَلَمْ تُمَسِّرْ فَحَبَّهَا نِصْفُ مَا فُرِضَ لَهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. je govorio: “Svakoj ženi nakon razvoda braka pripada njen mehr (bračni dar koji se određuje prilikom sklapanja

¹ Hadis bilježi Malik.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

braka), osim onoj ženi kojoj bude određen mehr, a bude razvedena prije bračnog kontakta, takvoj pripada pola mehra koji joj je određen.”¹

HADIS 74

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَقُولُ إِذَا مَلَكَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ أَمْرَهَا فَالْقَضَاءُ مَا قَضَتْ بِهِ إِلَّا أَنْ يُنْكَرَ عَلَيْهَا وَيَقُولُ لَمْ أَرِدْ إِلَّا وَاحِدَةً فَيَحْلِفُ عَلَى ذَلِكَ وَيَكُونُ أَمْلَكَ بِهَا مَا كَانَتْ فِي عِدَّتِهَا .

Abdullah ibn Omer, r.a. je govorio: «Kada čovjek prepusti svojoj ženi stvar razvoda braka, uzima se po onome kako ona osudi (šta ona sebi izabere), osim da on to zaniječe i zakune se da nije želio osim opozivi razvod (kada može ženu povratiti sebi). U takvoj situaciji on ima pravo da je povрати sebi dok je još u iddetu (period koji žena mora provesti nakon razvoda).»²

HADIS 75

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ ابْنَةَ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَأُمُّهَا بِنْتُ زَيْدِ بْنِ الْحَطَّابِ كَانَتْ تَحْتَ ابْنِ لَعْبَدِ اللَّهِ ابْنِ عُمَرَ فَمَاتَ وَلَمْ يَدْخُلْ

¹ Bilježi ga Malik.

² Hadis bilježi Malik.

بِهَا وَلَمْ يُسَمِّ لَهَا صَدَاقًا فَأَبْتَعَتْ أُمُّهَا صَدَاقَهَا فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ
لَيْسَ لَهَا صَدَاقٌ وَلَوْ كَانَ لَهَا صَدَاقٌ لَمْ تُمَسِّكْهُ وَلَمْ نَظْلِمْهَا فَأَبَتْ
أُمُّهَا أَنْ تَقْبَلَ ذَلِكَ فَجَعَلُوا بَيْنَهُمْ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ فَقَضَى أَنْ لَا صَدَاقَ
لَهَا وَلَهَا الْمِيرَاثُ .

Nafi' prenosi da je neka žena bila udata, pa joj je muž umro, prije nego što su se dogovorili oko mehra. Tada je ona tražila mehr, pa je Abdullah ibn Omer, r.a. rekao: -Njoj ne pripada mehr, jer da joj pripada ne bi joj se to uskraćivalo, niti bi joj se nepravda nanijela. Ona se nije time zadovoljila pa su odredili Zejda ibn Sabita, r.a. da im u tomu presudi. Zejd, r.a. je rekao da joj mehr ne pripada, ali ona ima udio u nasljedstvu.¹

HRANA I PIĆE

HADIS 76

عَنْ مَالِكٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَجُلًا
نَادَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا تَرَى فِي
الضَّبِّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَسْتُ بِأَكْلِهِ وَلَا
بِمُحَرَّمِهِ .

¹ Hadis u proširenoj formi bilježi Malik.

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. upitan o “dabbu” (pustinjskom gušteru), pa je rekao: “Ja to ne jedem, ali ga ne smatram zabranjenim jesti.”¹

HADIS 77

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ لَمْ يَتُبْ مِنْهَا حُرِمَ فِي الْآخِرَةِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: «Ko bude pio alkohol na dunjaluku, pa se od toga ne pokaje, biće mu to uskraćeno na ahiretu.»²

HADIS 78

عَنْ نَافِعٍ عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: «Sve što opija je alkohol i sve što opija je haram (zabranjeno).»³

¹ Hadis bilježi Malik i Tirmizi.

² Hadis bilježi Buharija, Muslim i Malik.

³ Hadis bilježi Buharija, Muslim i Malik.

HADIS 79

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطَبَ النَّاسَ فِي بَعْضِ مَغَازِيهِ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ فَأَقْبَلْتُ نَحْوَهُ فَانصَرَفَ قَبْلَ أَنْ أُبْلَغَهُ فَسَأَلْتُ مَاذَا قَالَ فَقِيلَ لِي نَهَى أَنْ يُبَدَّ فِي الدُّبَاءِ وَالْمَرْفَتِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: «Allahov Poslanik, s.a.v.s. u jednom svom pohodu ljudima držao govor, pa sam krenuo prema njemu, ali je on završio govor prije nego sam stigao do njega. Pitao sam prisutne o čemu je govorio, pa mi rekoše: - Zabranio je korištenje posuda u kojima se voće brzo ukiseli pa postane alkohol.»¹

HADIS 80

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْعِرَاقِ قَالُوا لَهُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنَّا نَبْتَاعُ مِنْ ثَمَرِ النَّخْلِ وَالْعِنَبِ فَنَعَصِرُهُ خَمْرًا فَنَبِيعُهَا فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ وَمَلَانِكْتَهُ وَمَنْ سَمِعَ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ أَنِّي لَا أَمُرُّكُمْ أَنْ تَبِيعُوهَا وَلَا تَبْتَاعُوهَا وَلَا تَعَصِرُوهَا وَلَا تَشْرَبُوهَا وَلَا تَسْقُوهَا فَإِنَّهَا رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ .

¹ Hadis bilježi Muslim i Malik.

Skupina ljudi iz Iraka je pitala Abdullaha ibn Omera, r.a.: -Mi kupujemo plod hurmi i grožđa, od toga pravimo alkohol i prodajemo ga? Abdullah ibn Omer, r.a. ih odgovori: -Uzimam Allaha za svjedoka, Njegove meleke i svakog ko čuje od džina i ljudi, da vam ja ne naređujem da to prodajete, niti kupujete, niti da to pravite, niti da to pijete, niti druge time pojite, jer su to uistinu nečista djela šejtanova.»¹

NAĐENA STVAR

HADIS 81

عن مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ رَجُلًا وَجَدَ لُقْطَةً فَجَاءَ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فَقَالَ لَهُ إِنِّي وَجَدْتُ لُقْطَةً فَمَاذَا تَرَى فِيهَا فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ عَرَفْتُهَا قَالَ قَدْ فَعَلْتُ قَالَ زِدْ قَالَ قَدْ فَعَلْتُ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ لَا أَمْرُكَ أَنْ تَأْكُلَهَا وَلَوْ شِئْتَ لَمْ تَأْخُذْهَا .

Nafi' kaže da je neki čovjek našao neku izgubljenu stvar pa je došao kod Abdullaha ibn Omera, r.a. i rekao mu: -Našao sam neku izgubljenu stvar, pa šta da radim? Ibn Omer, mu reče: -Obzani da si je našao! Čovjek reče: -To sam već uradio. Ibn Omer, mu reče: -I dalje je

¹ Hadis bilježi Malik.

obznanj! Čovjek reče: -Pa i to sam već uradio. Tada Ibn Omer reče: -Ne naređujem ti ni da je sebi prisvojiš, a ako hoćeš nemoj je ni uzimati.”

Iz hadisa se zaključuje da je Ibn Omer, r.a. smatrao uzimanje nađene stvari pokudenim. Mada je općepoznato mišljenje da je dozvoljeno uzeti ali je treba obznanjivati, pa ako se niko ne javi onda je to dozvoljeno i prisvojiti ako je čovjek potreban, a ako nije, treba je dati u sadaku.¹

DŽIHAD

HADIS 82

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ سَرِيَّةً فِيهَا عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ عُمَرَ قَبْلَ تَحْدِ فَعَنَمُوا
إِبِلًا كَثِيرَةً فَكَانَ سُهُمَانُهُمْ اثْنِي عَشَرَ بَعِيرًا أَوْ أَحَدَ عَشَرَ بَعِيرًا وَنُقِلُوا
بَعِيرًا بَعِيرًا .

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. poslao ashabe u jednu bitku u pravcu Nedžda (središnji dio Arapskog poluostrva). Sa njima je bio i Abdullah ibn Omer, r.a. pa su, kao ratni plijen zadobili mnogo deva.

¹ Hadis bilježi Malik. Buharija i Muslim.

Dio svakog od njih bio je dvanaest, ili jedanaest deva. Oni su to podijelili sve devu po devu.¹

OBLAČENJE

HADIS 83

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَأَى حُلَّةَ سِيرَاءٍ تُبَاعُ عِنْدَ بَابِ الْمَسْجِدِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْ اشْتَرَيْتَ هَذِهِ الْحُلَّةَ فَلَبِستَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَلِلْوَفْدِ إِذَا قَدِمُوا عَلَيْكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّمَا يَلْبَسُ هَذِهِ مَنْ لَا خَلَاقَ لَهُ فِي الْآخِرَةِ ثُمَّ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْهَا حُلًّا فَأَعْطَى عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ مِنْهَا حُلَّةً فَقَالَ عُمَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَكَسَوْتَنِيهَا وَقَدْ قُلْتَ فِي حُلَّةِ عُطَارِدٍ مَا قُلْتَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ أَكْسُكَهَا لِتَلْبَسَهَا فَكَسَاهَا عُمَرُ أَخًا لَهُ مُشْرِكًا بِمَكَّةَ .

Ibn Omer, r.a. kaže da je Omer ibn Hattab, r.a. pred džamijskim vratima vidio svileni ogrtač, koji se prodaje, pa je rekao: -Allahov Poslaniče, dobro bi bilo da sebi kupiš ovaj ogrtač pa da ga oblačiš petkom i kada ti dolaze delegacije. Poslanik mu na to reče: -Ovo zaista oblači samo onaj ko neće imati

¹ Hadis bilježi: Buharija, Muslim i Malik.

nikakvog udjela na budućem svijetu. Kasnije je Poslanik dobio nekoliko takvih ogrtača pa je jedan dao Omeru, na što on reče: -Dao si mi ovo da obučem a već si ranije o svilenoj odjeći na Utaridu (ibn Hadžibu) rekao to i to? Tada Poslanik reče:- Nisam ti dao taj ogrtač da ga ti oblačiš. Omer je taj ogrtač kasnije poklonio svome bratu u Mekki, koji je još uvijek bio mušrik (nemusliman).”¹

LOV

HADIS 84

عن مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ اقْتَنَى كَلْبًا إِلَّا كَلْبًا ضَارِيًا أَوْ كَلْبَ مَاشِيَةٍ نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِ كُلُّ يَوْمٍ قِيرَاطَانِ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslnika, s.a.v.s. da je rekao: “Ko bude držao (posjedovao) psa biće mu umanjeno svakog dana od njegovih dobrih dijela dva kirata, osim ako to bude pas za čuvanje stoke ili za lov.”²

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

HADIS 85

عن مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِ الْكِلَابِ .

"Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. naredio da se ubijaju psi." (Misli se na pse litalice i one koji ne koriste za lov ili čuvanje ili koji su zaraženi, bolesni).¹

PRIMJENA ŠERIJATSKIH KAZNI

HADIS 86

عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ جَاءَتْ الْيَهُودُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرُوا لَهُ أَنَّ رَجُلًا مِنْهُمْ وَامْرَأَةً زَنَيَا فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا تَجِدُونَ فِي التَّوْرَةِ فِي شَأْنِ الرَّجْمِ فَقَالُوا نَفَضَحُهُمْ وَيُجْلَدُونَ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلَامٍ كَذَبْتُمْ إِنَّ فِيهَا الرَّجْمَ فَأَتَوْا بِالتَّوْرَةِ فَنَشَرُوهَا فَوَضَعَ أَحَدُهُمْ يَدَهُ عَلَى آيَةِ الرَّجْمِ ثُمَّ قَرَأَ مَا قَبْلَهَا وَمَا بَعْدَهَا فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلَامٍ ارْفَعْ يَدَكَ فَرَفَعَ يَدَهُ فَإِذَا فِيهَا آيَةُ الرَّجْمِ فَقَالُوا صَدَقَ يَا مُحَمَّدُ فِيهَا آيَةُ الرَّجْمِ فَأَمَرَ بِهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَجِمَا فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ فَرَأَيْتُ الرَّجُلَ يَحْنِي عَلَى الْمَرْأَةِ يَفِيهَا الْحِجَارَةَ.

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: “Došli su Židovi Allahovom Poslaniku, s.a.v.s. i obavijestili ga da je jedan njihov čovjek učinio zinaluk (preljubu) sa nekom od njihovih žena. Poslanik ih upita: -Šta imate u Tevratu napisano po pitanju kazne za zinaluk? Oni rekoše: -U Tevratu stoji da ih osramotimo i bičujemo. Tada Abdullah ibn Selam, r.a. (ashab koji je bio židov pa je prihvatio Islam) reče: -Lažete, u Tevratu stoji da ih treba kamenovati. Tada su oni donijeli Tevrat i otvorili ga. Jedan od njih je svojom rukom pokrio tekst u kojem se govori o kamenovanju a pročitao je ono što je prije i poslije tog teksta. Tada mu Abdullah ibn Selam, r.a. reče da digne svoju ruku. Kada je digao ruku vidjeli su tekst u kojem govori o kamenovanju. Tada oni rekoše:

-Muhammede, on je rekao istinu, evo ima propis o kamenovanju. Tada je Poslanik, s.a.v.s. naredio pa su to dvoje kamenovani. Abdullah ibn Omer, r.a. kaže: -I vidio sam kako se čovjek naginje pokušavajući zaštititi ženu od kamenja.”¹

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

HADIS 87

عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَطَعَ سَارِقًا فِي مِجَنٍّ قِيمَتُهُ ثَلَاثَةُ دَرَاهِمَ

Abdullah ibn Omer, r.a. prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. odsjekao ruku kradljivcu koji je ukrao štit, čija vrijednost je bila tri dirhema.¹

HADIS 88

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ مَنْ حَلَفَ يَمِينٍ فَوَكَدَهَا ثُمَّ حَثَّ فَعَلَيْهِ عَتَقَ رَقَبَةً

Abdullah ibn Omer, r.a. je rekao: «Ko se zakune na nešto, pa to još potvrdi (zatim to ne izvrši) treba da oslobodi roba.»²

HADIS 89

عَنْ مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عَبْدًا لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ سَرَقَ وَهُوَ أَبَقُ فَأَبَى سَعِيدٌ أَنْ يَقْطَعَ فَأَمَرَ بِهِ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ فَقَطَعَتْ يَدُهُ .

«Desilo se da je odbjegli rob Abdullah ibn Omera, r.a. ukrao, pa je Se'id ibn A's (tadašnji namjesnik Medine) odbio da mu odsječe ruku.

¹ Hadis bilježi: Buharija, Muslim i Malik

² Hadis bilježi Malik.

Nakon toga je Abdullah ibn Omer naredio da mu se odsječe ruka.»¹

Se'id ibn A'as je odbio da to uradi, rekavši: «Ne odsjeca se ruka odbjeglom robu kada ukrade.» Abdullah ibn Omer mu na to reče: «U kojoj Allahovoj knjizi si to našao? Zatim je Ibn Omer naredio da se tom robu odsječe ruka.

OSLOBAĐANJE ROBA

HADIS 90

عن مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَعْتَقَ شِرْكَاءَ لَهُ فِي عَبْدٍ فَكَانَ لَهُ مَالٌ يَبْلُغُ ثَمَنَ الْعَبْدِ قَوْمَ عَلَيْهِ قِيمَةُ الْعَدْلِ فَأَعْطَى شُرَكَاءَهُ حِصَصَهُمْ وَعَتَقَ عَلَيْهِ الْعَبْدُ وَإِلَّا فَقَدْ عَتَقَ مِنْهُ مَا عَتَقَ .

Abdullah ibn Omer, r.a. pripovijeda od Allahovog Poslanika, s.a.v.s. da je rekao: “Ko oslobodi svoj udio (dionicu) u nekom robu a bude posjedovao još imetka koliko vrijedi taj rob, procijeniće se vrijednost tog roba, pa će on svojim suvlasnicima isplatiti njihov udio i tako će rob biti oslobođen. Ako to ne bude u stanju da uradi onda

¹ Hadis bilježi Malik.

je od roba oslobođen samo onaj dio koji je on posjedovao.”¹

HADIS 91

عن مَالِكٍ عَنْ نَافِعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ عَائِشَةَ أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ أَرَادَتْ أَنْ تَشْتَرِيَ جَارِيَةً تُعْتَقُهَا فَقَالَ أَهْلُهَا نَبِّعُكَهَا عَلَى أَنْ وَلَاءَهَا لَنَا فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لَا يَمْتَعُكَ ذَلِكَ فَإِنَّمَا الْوَلَاءُ لِمَنْ أَعْتَقَ .

Abdullah ibn Omer, r.a. kaže da je Aiša, r.a. htjela da otkupi jednu robinju pa da je oslobodi, na što su joj njeni vlasnici rekli: -Može, mi ćemo ti je prodati ali da skrbništvo i pravo naslijeđa na njenu imovinu ostane nama. To je Aiša pomenula Allahovom Poslaniku, s.a.v.s. pa joj on reče: -Neka te to ne brine, jer pravo nasljedstva pripada onom ko roba oslobodi.’²

¹ Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

² Hadis bilježi Malik, Buharija i Muslim.

S A D R Ź A J

Tema:	strana
Umjesto predgovora, Dr. Š. Kurdić	5
Zlatni sened prenosilaca	17
Taharet / čišćenje	17
Ezan i ikamet	19
Namaz	20
Bajram namaz	32
Zekat	33
Post	35
Hadž	36
Trgovina	43
Brak	48
Razvod braka	50
Hrana i piće	57
Nadena stvar	60
Džihad	61
Oblačenje	62
Lov	63
Primjena šerijatskih kazni i ostalo	64
Oslobađanje roba	67
Sadržaj	69